

Joensuun kaupungin osallistuminen Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan-hankkeeseen

KH 01.12.2025

1173/00.01.05.00/2025

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuun siirtyminen kuntien muodostamille työllisyysalueille sekä palkkatukilainsäädäntöön tehdyt muutokset ovat vaikuttaneet merkittävästi ns. välityömarkkinaympäristöön. Välityömarkkinoilla tarkoitetaan työttömyyden ja avoimien työmarkkinoiden väliin sijoittuvia työympäristöjä, joilla pääasiassa edistetään työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Pohjois-Karjalan työllisyysalueella on n. 4 000 pitkäaikaistyötöntä, joista suurin osa hyötyisi toimivien välityömarkkinoiden tarjoamista palvelu- ja työmahdollisuuksista. Lisäksi useat työnhakija-asiakasryhmät, kuten maahanmuuttajat, täsmätyökykyiset ja nuoret saisivat toimivilta välityömarkkinoilta uusia etenemisen mahdollisuuksia koulutukseen ja työelämään. Myös työnantajat hyötyvät hankkeen kehittämistyöstä uudenlaisen työllistämisen tuen sekä työvoiman saamisen myötä.

Joensuun kaupungin Pohjois-Karjalan työllisyysalue on valmistellut kuluvan vuoden aikana, osana vaikuttavampien työllisyystoimien valikoimaa, välityömarkkinoiden kehittämiseen liittyvää maakunnallista kehittämishanketta ja on myös hakenut ESR+-rahoitusta Etelä-Savon ELY-keskukselta 30.9.2025 päättyneessä EU:n alue- ja rakennepoliitikan rahastojen ESR+-hankehaussa. Hanke on tarkoitus toteuttaa ajalla 1.3.2026-30.9.2029 ja hankkeen kokonaisrahoitus on 8,63 milj. €, josta ESR+ -rahoituksen osuus on 80 % ja kuntien omarahoitusosuus yhteensä 20 %. Kuntien omarahoitusosuudet jakautuvat asiakastarpeen mukaan määritetyn työvalmentajaresurssin perusteella. Pohjois-Karjalan kaikki kunnat ovat ilmoittaneet osallistuvansa hankkeeseen omarahoitusosuudella. Hankkeen toteuttamiseen liittyvistä vastuista, velvoitteista, tarkennetuista määrärahavastuista ja maksatukseen liittyvistä asioista sovitaan kumppaneiden välisillä yhteistyösopimuksilla.

Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan (TOIMI) -hankkeen tavoitteena on rakentaa koko maakunnan kattava ja yhdenvertainen välityömarkkinaympäristö, joka vastaa kuntien vastuulle siirtyneiden TE-palvelujen ja muuttuneen palkkatukilainsäädännön aiheuttamiin haasteisiin. Nykyiset välityömarkkinat ovat hajanaiset eivätkä vastaa asiakkaiden tarpeisiin tasalaatuisesti, minkä vuoksi tarvitaan uusia, vaikuttavia toimintamalleja.

Hankkeen työpaketit ovat

1. Kuntien valmennusympäristöjen rakentaminen, sekä
2. Työnantajayhteistyön ja yrittäjyyden tukeminen

Työpaketti 1:n tavoitteena on perustaa jokaiseen kuntaan valmennusympäristö, joka tarjoaa konkreettisia työtehtäviä ja yksilöllisiä palveluja työnhakijoille. Valmennusympäristö voi olla joko kuntaomisteinen yhteiskunnallinen yritys tai malli paikallisten toimijoiden (mm. yhdistykset) kanssa. Joensuun kaupungin osalta kehittämispanos kohdistuu Taitamon valmennusympäristöön, johon kohdennetaan 8,5 henkilötyövuotta työvalmennusta ja 3 henkilötyövuotta ura-agenttien työpanosta valmentautujien jatko-ohjaukseen avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen. Hankkeen

avulla kehitetään edelleen Taitamon työ- ja yksilövalmennusta vastaamaan työhakijoiden ja työllisyyden ekosysteemin muuttuviin tarpeisiin. Samalla levitetään ja juurrutetaan jo olemassa olevia hyviä käytänteitä muihin kuntiin.

Taitamon valmennustyön sivutuotteena syntyvät työpalvelut muille kaupungin toimialoille muodostavat toisen keskeisen kehittämisalueen. Tavoitteena on kehittää työpalvelukokonaisuuksia, jotka tukevat uuden oppimista ja valmennusta, mutta samalla hyödyttävät kaupunkia sen peruspalvelujen tuottamisessa. Lisäksi tarkastellaan valmennus- ja työpalvelujen tuottamista yhteiskunnallisen yritystoiminnan käynnistämisedellytysten näkökulmasta.

Työpaketti 2 keskittyy työnantajayhteistyön kehittämiseen luomalla uusi työllisyyden taloudellinen kannustin työnantajille ns. uusi työllistämislisä, joka madaltaa rekrytointikynnystä ja vahvistaa työnantajien vastaanottokykyä. Työllistämislisää myönnetään työllisyysalueen määrärahoista. Lisäksi rakennetaan tuetun yrittäjyyden toimintamalli, jonka avulla kohderyhmään kuuluvia henkilöitä voidaan kannustaa yrittäjyyteen.

Hankkeen asiakaskohderyhmiä ovat välityömarkkinapalvelua tarvitsevat asukkaat mm. pitkäaikaistyöttömät, täsmätyökykyiset, maahanmuuttajat, nuoret vastavalmistuneet sekä työelämästä pitkään poissa olleet. Arvio kohderyhmän koosta on noin 5 000 henkilöä. Hankkeen tavoitteena on, että mahdollisimman moni etenee avoimille työmarkkinoille, koulutukseen tai muuhun työttömyyden päättävään ratkaisuun. Muita hankkeen tavoitteita ovat mm. kumppanuusyritysverkosto, yrityksiin toimintamallin kehittämisen kautta syntyneet työsuhteet, tuettuun yrittäjyyteen suuntaavat asiakkaat sekä uuden työllistämislisän käyttöönotto.

Kehittämishankkeen tuloksena syntyy toimiva välityömarkkinaympäristö osaksi Pohjois-Karjalan työllisyyden ekosysteemiä, valmennusympäristöt jatkavat toimintaansa ja työllistämislisän käyttö on vakiintunut tukimuoto työnantajille. Tavoitteena on myös saada tuetun yrittäjyyden malli osaksi työllisyysalueen palveluvalikoimaa.

Maakunnallisen yhteishankkeen suunnittelua käsiteltiin Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunnassa 23.2.2025 työllisyysaluejohtajan esityksestä, hankesuunnittelun jatkaminen hyväksyttiin kokouksessa yksimielisesti. Vuoden aikana valmisteltua ja maakunnan kunnille esitettyä hankesuunnitelmaa sekä siihen liittyviä kehittämistehtäviä käsiteltiin lautakunnassa 25.9.2025 § 39.

Joensuun kaupungin omarahoitusosuus TOIMI-hankkeesta on koko hankekauden aikana 781 271 euroa ja se katetaan Työelämän ja kotoutumisen palvelut-tulosalueen alaiselta Taitamo-yksikön kustannuspaikalta 1483. Omarahoitusosuus on huomioitu vuoden 2026 talousarvion valmistelun yhteydessä.

Oheismateriaalina tiivistelmä TOIMI-hankkeesta. Yksityiskohtaisempi materiaali on luettavissa sähköisessä kokouksessa.

Valmistelija: työllisyysaluejohtaja, taitamo-vastaava

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää, että

- Joensuun kaupungin Pohjois-Karjalan työllisyysalue-tulosalue hakee rahoitusta "TOIMI"- kehittämishankkeelle yllä kuvatulla tavalla. Päärahoittajan (ESR+)

osuus hankekustannuksista on 80 % ja kuntien omarahoitusosuus on yhteensä 20 %. Hankeaika on 1.3.2026–30.9.2029 ja hankkeen kokonaiskustannusarvio 8 731 852 euroa ja

- Joensuun kaupungin omarahoitusosuus on koko hankekaudella enintään 781 271 euroa. Joensuun kaupungin omarahoitusosuus katetaan Työelämän ja kotoutumisen palvelut-tulosalueen alaiselta Taitamo-yksikön kustannuspaikalta 1483.

Päätös: